

**23. DRŽAVNI FESTIVAL
TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA**

OD VODE DO ČEBULE
(Voda – zdravje – izziv za prihodnost)

TURISTIČNI PODMLADEK OŠ DRAVLJE

Mentor: mag. Vanja Sorjan

Turistična zveza Slovenije
in
Zavod Republike Slovenije za šolstvo
Januar 2009, Ljubljana

ZAHVALA

Pri pripravi projektne naloge bi se najprej radi zahvalili mentorici mag. Vanji Sorjan za pomoč pri smernicah in izdelavi te naloge ter staršem, ki so nam pomagali pri iskanju različnih podatkov ter oblikovanju naloge.

Hkrati bi se radi zahvalili mnogim učiteljem Osnovne šole Dravljje, ki so nam vsak na svoj način pomagali pri nalogi, in sicer: profesorici likovne vzgoje Tanji Kogoj, ki nam je pomagala pri oblikovanju in izdelavi turistične stojnice; profesorju Jerneju Glaserju, ki nam je svetoval in pomagal pri poskusih s čebulo; učiteljici Jasni Rozman za pomoč pri oblikovanju promocije na tržnici; profesoricama Vesni Farkaš in Petri Pivec za pripravo video spota in gradiva za promocijo; profesorici Brigiti Horvat in mag. Danilu Domincu za pomoč pri pripravi lesenih rekvizitov za tržnico; profesorici Vesni Dakič, za prevod povzetka raziskovalne naloge v angleški jezik; knjižničarki Barbari Koritnik, ki nam je lektorirala besedilo ter učiteljici računalništva Barbari Eržen, ki je pomagala pri oddaji naloge preko interneta ter njeni objavi na šolski spletni strani.

Poleg tega se zahvaljujemo za pomoč Turističnemu društvu Lipa Dravljje, ki nam dodeljuje sredstva, da lahko sodelujemo na festivalu Turizmu pomaga lastna glava, in še posebej gospodu Francu Gabrovšku, ki nam je to pot pomagal pri izdelavi tržnice. Posebno zahvalo namenjamo županu Zoranu Jankoviču, ker nam je v intervjuju odkril možnosti za razvoj naše ideje. Zahvaljujemo se tudi anketirancem, ki so odgovarjali na anketo, da smo pridobili dragocene informacije v tej projektni nalogi.

Nazadnje, a nič manj iskreno, velja zahvala tudi organizatorju in soorganizatorjem projekta Turizmu pomaga lastna glava, med drugimi: Turistični zvezi Slovenije, Zavodu Republike Slovenije za šolstvo in Mercatorju, ki so z organizacijo odprli možnosti, da smo umestili projekt vodne pipe v sedanji prostor in čas. Sodelovanje vseh nam je omogočilo, da smo oblikovali projekt Od vode do čebule.

POVZETEK

Šola: OŠ Dravljje, Klopčičeva 1, 1117 Dravljje
Tel.: 01 507 36 16 fax: 507 36 16 e-mail: tajnistvo-os.dravljje@guest.arnes.si

Naslov turistično-projektne naloge:

Od vode do čebule

(Voda -zdravje-izziv za prihodnost)

Avtorji:

1. Luka Jamšek, (lukajamsek@email.si, 7.b)
2. Matjaž Razdrih, (matjaz.razdrih@yahoo.com, 6.b)
3. Gregor Pečaver, (gregor.pecaver@hotmail.com, 6.b)

Soavtorji tržnice:

4. Ajda Martinčič, (majda@volja.net, 8.a)
5. Saša Trstenjak, (majda@volja.net, 8.a)
6. Matic Bizjak, (katja.bizjak.hiti@gmail.com, 6.b)
7. Katja Gornik, (katja.gornik@gmail.com, 6.b)
8. Tjaša Blažič, (blazic.tjasa1@gmail.com, 6.b)
9. Ana Florjančič, (ana-florjancic@hotmail.com, 9.b)

Mentorica: mag. Vanja Sorjan

Mentorica pri pripravi tržnice in tržnega proizvoda: Tanja Kogoj, prof. likovne vzgoje
Mentor raziskovalnega dela projektne naloge: Jernej Glaser, prof. biologije

Povzetek

Z našo projektno nalogo smo želeli spodbuditi postavitve vodnih pip na šolska dvorišča, ter ljudi poučiti o tem, kako morajo ceniti vir vode kot vir zdravja. Različni viri so nam omogočili, da smo se seznanili z vodo kot virom zdravega življenja, s problemom vira vode v naši lepi deželi, ter možnostmi, ki omogočajo različne športne aktivnosti.

Obenem smo želeli poiskati tudi obliko vodne pipe, ki bi bila značilna za Dravljje. Opazili smo, da šolska dvorišča v Ljubljani kot tudi v Dravljah nimajo postavljenih vodnih pip, s katerimi bi lahko predstavljala tudi turistu zanimivo ponudbo osvežitve. Izvedli smo anketo med Dravljčani. V tem smo videli priložnost, da bi odkrili in pripravili prototip vodne pipe, ki bi pritegnil pozornost sokrajanov in turistov, ki jih je čedalje več v Ljubljani.

V nalogi se ukvarjamo s prototipom vodne pipe in z možnostmi za njegovo trženje na prireditvah Turističnega društva Lipa Dravljje. Sam izbor promocijske vodne pipe pa učenci Osnovne šole Dravljje povezujemo s turistično ponudbo na festivalu.

Ključne besede: vodna pipa, turistična podoba, trženje in zdravje

From water to onion

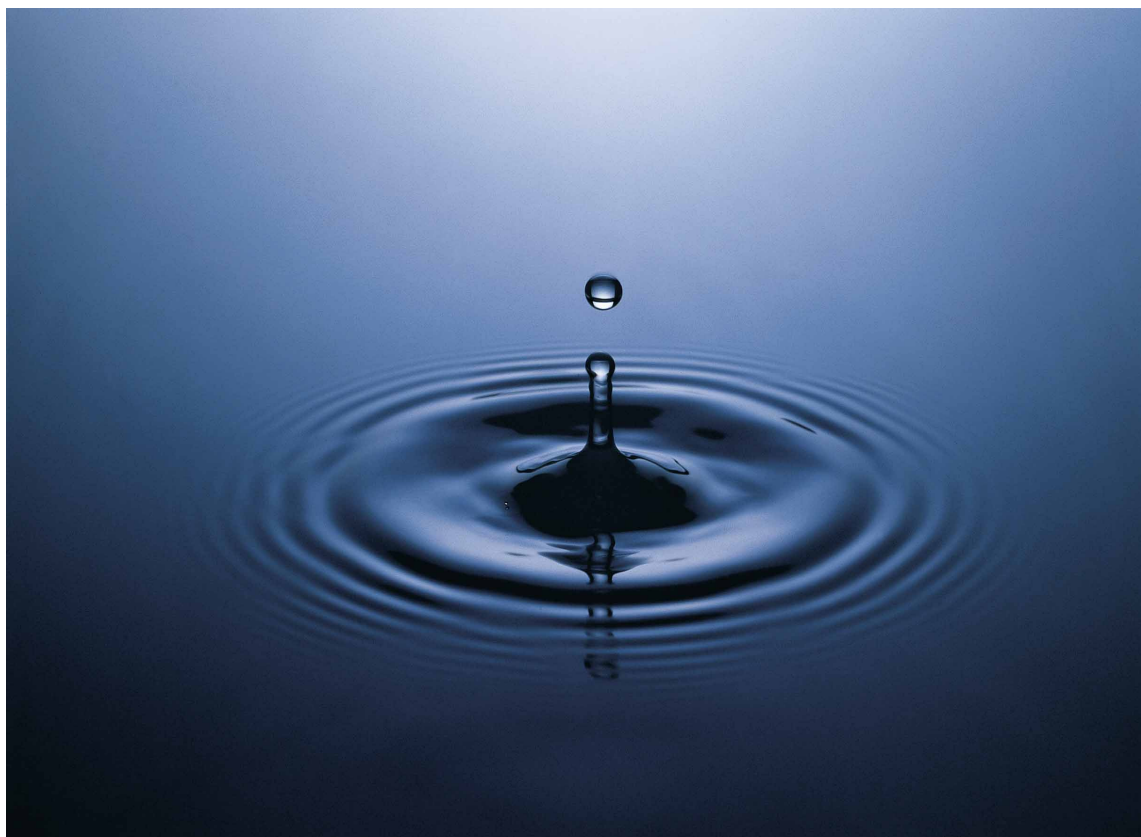
Abstrakt

Through our research paper we wanted to encourage the placing of water taps in the school yards and teach people how they should appreciate the source of water as the source of health. Different source materials enabled us to learn many things about water; water as the source of a healthy lifestyle, problem of water sources in our beautiful country Slovenia, possibilities that enable different sporting activities.

At the same time we wanted to find a shape of a water tap that would be typical of Dravlje. We noticed that the school yards in Ljubljana as well as in Dravlje do not have water taps that would offer an interesting form of refreshment for the tourist. We carried out a survey among the inhabitants of Dravlje. This gave us an opportunity to discover and prepare a prototype of a water tap which would draw attention of the local inhabitants and the tourists, whose number is growing in Ljubljana.

This paper deals with a prototype of a water tap and the possibilities for its marketing at the events organised by the local tourist society "Turistično društvo Lipa Dravlje". The pupils of the Primary School Dravlje connect the choice of the promotional water tap with the tourist offer at the festival.

Key words: water tap, tourist image, marketing and health.

KAZALO

1. Uvod.....	6
1.1. Predstavitev izbrane teme in strukturirane naloge.....	7
1.2. Uporabljene metodologije.....	8
1.3. Opredelitev virov uporabljenih v raziskavi.....	8
1.4. Opredelitev motivov skupine za izbiro predlagane teme.....	8
2. Raziskovalni del naloge.....	10
2.1. Zakaj moramo piti vodo.....	10
2.1.1 Pomen vode za življenje.....	10
2.1.2 Zakaj nam vode primanjkuje.....	12
2.1.3 Življenje brez vode.....	14
2.1.4 Po katerih pijačah posegamo.....	15
2.2. Projekt in potek raziskave.....	16
2.3. Rezultati	16
2.3.1 Čebulni test.....	16
2.3.2 Anketa.....	18
2.3.3 Intervju.....	18
3. Oblikovanje turističnega proizvoda (razvijanje ideje).....	19
3.1. Predstavitev ideje.....	19
3.2. Umestitev predstavljene ideje v sedANJI prostor in čas	19
3.3. Razčlenitev predstavljene ideje in oblikovanje turističnega proizvoda.....	21
3.4. Predstavitev plana izvedbe predstavljene ideje – trženje.....	23
4. Sklepni del	26
Literatura in viri.....	28

Slike

Slika 1.1. Vodna pipa danes.....	7
Slika 1.2. Vrste pijač.....	9
Slika 3.1. Model projekta Od vode do čebule - 2009.....	20
Slika 3.2. Prototipi vodnih pip.....	24
Slika 4.1. Kakovost vodnih virov.....	26

Tabele

Tabela 2.1. Poraba vode.....	11
Tabela 3.1. Vizija Od vodne pipe do mreže vodnih pip v letu 2009.....	23
Tabela 3.2. Plan izvedbe predstavljene ideje - trženje	24

1 UVOD

Voda, še posebno pitna, je bila, je in bo bogastvo, ki se ga meri v zlatu. Kjer je vode v izobilju, se izkaže iznajdljivost človeka pri njenem izkoriščanju, žal tudi uničevanju. Kjer vode primanjkuje, s tem človeku dokazuje, da brez nje življenja ni.

Pomembnosti oskrbe z vodo se človeštvo zaveda že od prvih začetkov civilizacije. Med ohranjenimi spomeniki, ki pričajo o tem, izstopajo številni rimski akvadukti, mostovi, ki so nosili vodno korito in še delujoči vodovodni sistemi v več mestih nekdanjega rimskega imperija. Še danes ne razumemo, kako so dosegli izjemno natančnost pri izgradnji vodovodnih sistemov, ko so morali na razdalji nekaj deset kilometrov zagotoviti enakomerno spuščanje vodne poti proti cilju.

Danes imamo v Sloveniji varljiv občutek, da je vode, še posebno pitne, na voljo v skoraj neomejenih količinah. Posledica je brezskrbno razsipavanje vode, še slabše pa je, da jo tudi močno onesnažimo. Če bi vsi ravnali z njo kot z zakladom, bi jo imeli vsi dovolj, tako pa jo imajo eni na pretek, drugi pa premalo.

S to nalogo hočemo ljudi okoli sebe opozoriti, da je pitne vode vse manj in bomo, če bo šlo tako naprej, o njej le še sanjali. Na igrišču naše šole, imamo vodno pipo, ki je zanemarjena. V raziskovalnem delu naloge iščemo ideje, kako bi jo privlačno in uporabno uredili. Morala bo biti tudi dovolj močna, da je otroci ne bi poškodovali. Pod igriščem je 15-20 globoko nahajališče vode, ki bi se morda dalo uporabiti v več namenov kot na primer: za fontano, vodnjak, pipo, ali pa bi ta voda šolo napajala.

Z nalogo hočemo ljudi opozoriti na primerno ravnanje z vodo in izvedeti:

1. Kako bi se izvir vode dalo urediti?
2. Kaj mislijo o tem ljudje?
3. Kdo je dolžan to urediti?
4. Kako bi se to dalo narediti privlačno za ljudi?
5. Kdo vse bi imel s tem korist?

1.1 Predstavitev izbrane teme

Voda je zelo pomemben vir življenja, saj omogoča življenje številnim vrstam rib, rakov in drugih vodnih živali, hkrati pa omogoča rast rastlin. V naši nalogi izpostavljam turistični pristop k načinu uporabe vode in samo vodo kot tržni proizvod.

V našem šolskem okolju je vodni vir ob šolskem igrišču. Imamo postavljeno vodno pipo, ki jo neznani vandali vsak teden uničijo ali s petardami ali z vrtenjem. Posledica je polomljen ventil in pitje vode je otežkočeno (slika 1.1.):

Slika 1.1. Vodna pipa danes

V okviru projekta Od vode do čebule smo se pričeli zavzemati za novo, bolj robustno pipo, ki bo zdržala »napade« neznancev. Želimo omogočiti pitje čiste pitne vode, ki je dostopna vsakomur.

Naš namen ni le ureditev poškodovane pipe, športne dejavnosti na naših šolskih igriščih želimo povezati tudi s ponudbo sveže vode, da lahko izgubo vode nadomeščamo in navajamo učence na zdrav način življenja. Ta projekt pa se povezuje tudi s projektom Eko šola, ker namenja s takim pitjem vode tudi posebno skrb za bolj čisto okolje.

1.2 Uporabljene metodologije

Ko smo določili cilje projektne naloge, smo za začetek potrebovali čim več podatkov o vodnih virih v Sloveniji. Podatki naj bi nam odkrili, kje se zgodba o vodnem viru in smoter turizma najbolj združita.

Internet nam jih je ponudil veliko, sledilo je iskanje podatkov v knjižnici in med že napisanimi projektnimi nalogami. Na ta način smo uporabili tehniko zbiranja pisnih podatkov (Sorjan 2006).

Ker smo želeli najti podatke, kako bi se dalo urediti vir vode, smo pripravili anketo. V ta namen smo določili namenski vzorec (Sorjan 2006) anketirancev. Sestavljajo ga skupina učencev, staršev in krajanov. Izbrani udeleženci so pisno odgovarjali na naša vprašanja.

Potrebne podatke smo poiskali tudi z intervjujem župana Mestne občine Ljubljana.

Sledila je analiza zbranih podatkov, s katero smo odkrivali :

- kako bi lahko pipo v našem naselju Dravlje zavarujemo pred uničenjem;
- kako bi hkrati bila funkcionalna in estetska, kot nekakšen okras;
- kakšna je kvaliteta vode iz vodne pipe ob našem šolskem igrišču;
- kdo je dolžan skrbeti za vodno pipo.

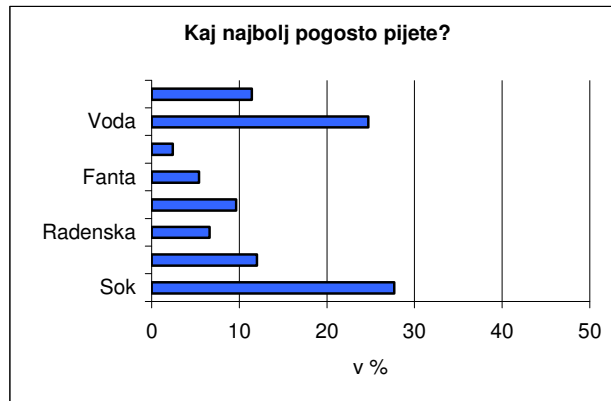
1.3 Opredelitev virov

V naši nalogi smo uporabili različne vire (str. 28): projektne – raziskovalne naloge, ki so jih opravili učenci naše šole, internet, anketo, intervju. Tako smo poizvedeli o kakovosti vode pri nas, o stanju pitnih voda v Sloveniji in ob našem šolskem igrišču.

1.4 Opredelitev motivov skupine za izbiro predlagane teme

Motive smo odkrili v projektni nalogi Po katerih pijačah posegamo (2008). Izvedeli smo, kaj pravzaprav učenci OŠ Dravlje pijemo (slika 1.2):

Slika 1.2. Vrste pijač

Odkrili smo, da sta najbolj priljubljeni pijači med našimi učenci sok in voda. Dobrih 60 % učencev naše šole pije obe vodi, ustekleničeno in vodovodno. Veliki večini anketiranih punc ni pomembno ali vodo pijejo iz pipe ali ustekleničeno. Fantje pa raje pijejo vodo iz pipe.

Iz naloge smo razbrali:

- večina učencev naše šole zaužije premalo tekočin (morali bi vsaj 2 litra dnevno, večina pa spije 1,5 litra),
- pri nakupu jim je najpomembnejši okus,
- med gaziranimi pijačami je najbolj popularna Coca-Cola,
- ne gledajo na hranilno vrednost, sestavine ali E-je v pijači, se pa zavedajo, da so nekateri konzervansi zdravju škodljivi,
- v sedmih in osmih razredih učenci in učenke popijejo približno 2 litra vode na dan,
- kar veliko jih uporablja avtomat za vodo v jedilnici (6. razred večkrat dnevno, 7. razred nikoli, 8. razred večkrat tedensko in 9. razred enkrat dnevno),
- razen v 8. razredu skoraj vsi učenci tudi doma pijejo vodo, ne glede na to ali je ustekleničena ali vodovodna, prav tako so 8. razredi edini, ki imajo med ustekleničenimi vodami najraje Zalo, ostali imajo raje vodo z okusom – Za Harmony.

2 RAZISKOVALNI DEL NALOGE

2.1. Zakaj moramo piti vodo

Na internetu (str.28) lahko preberemo, zakaj moramo piti vodo in je vir kot vodna pipa najboljša:

1. Ker je najlažje dostopna, najcenejša in jo imamo skoraj vedno pri roki. Niti v trgovino nam ni treba, priteče nam iz pipe.
2. Ker zares odžeja. Čaj, kava in druge umetne pijače povzročajo še večjo žejo.
3. Ker zagotavlja dobro hidracijo organizma in s tem dobro počutje.
4. Ker postane z rednim pitjem vode mehanizem žeje v telesu učinkovitejši.
5. Ker redno pitje vode poveča našo zbranost, odpornost proti boleznim.
6. Ker pripomore k boljši psihični in telesni kondiciji.
7. Ker deluje proti stresu in ker zaradi njenih učinkov boljše spimo.
8. Ker pripomore k dobremu videzu, tudi lepši koži.
9. Ker pozitivno vpliva na zobe in ustno votlino.

2.1.1. Pomen vode za življenje

Higienski pomen vode je tisti, ko vodo uporabljamo kot sredstvo za vzdrževanje higiene. Za higienske potrebe porabimo mnogo več vode kot za fiziološke. Industrijski pomen pa je, ko vodo uporabijo v tovarnah, ladijskem prometu, kmetijstvu itd. Prav tako je voda pomembna kot izvor in prenosnik energije ali kot hladilno sredstvo.

Voda ima odločilno vlogo v rastlinskem in živalskem svetu, saj brez nje ne more živeti nobeno živo bitje. Poleg tega je voda sestavni del vseh živih bitij. Človeško telo na primer, vsebuje 60 - 70 % vode, nekatere rastline pa celo več kot 90%. Meduzino telo pa je skoraj v celoti iz vode.

Voda kroži skozi telo živega bitja. Ljudje jo dobimo s hrano in pijačo, izločamo pa s sečem, izdihanim zrakom in znojem. Podobno velja za nekatere živali. Rastline jo vsrkavajo skozi korenine in oddajajo skozi liste. Ker so v njej raztopljene razne snovi (rudninske snovi, sladkor, sol) tudi te krožijo skozi živa bitja ter jim omogočajo razvoj in življenje (Tabela 2.1):

Tabela 2.1. Poraba vode

Človek-namen:	Količina vode v litrih:
Pitje	1-2l
Kopanje in tuširanje	60l
Pranje perila	25l
Pomivanje posode	10l
Splakovanje straniščne školjke	35l
Čiščenje	8l
Ostalo (zalivanje rož, pranje avtomobila...)	10l
Žival:	Količina vode v litrih:
Konj	50l
Krava	40l
Svinja	13l
Ovca	8l
Kokoš	0,5l
Mačka	4,5l
Pes	5l

Človek dnevno porabi 150 l vode na dan. Za živali je poraba vode manjša. Človek dnevno potrebuje za minimalne fiziološke potrebe 1,5–3 l vode (za pitje in kuhanje), seveda odvisno od letnega časa. Pri načrtovanju preskrbe s pitno vodo iz vodovoda je potrebno zagotoviti približno 150 l dnevno na osebo. Čim večje je mesto oz. kraj, večja je poraba vode, in sicer dnevna poraba vode na osebo lahko doseže tudi 250–300 ali celo več litrov. Poleg vode za pitje in kuhanje rabimo vodo za umivanje, pranje in industrijsko proizvodnjo. Posebno v industrijski rabi se voda pogosto onesnaži.

2.1.2. Zakaj nam vode primanjkuje

Če v kopalnici pustimo vodo teči ves čas, ko si umivamo zobe, v prazno steče prek 20 litrov vode. Najučinkovitejši način varčevanja z vodo je namestitev glavnice za prho z nizkim pretokom. Tako lahko že pri petminutnem prhanju prihranimo več kot 50 % vode. V petih minutah prhanja porabimo 140 litrov vode. Če se vsak član štiričlanske družine prha pet minut na dan, bodo v tednu dni porabili več kot 2.800 litrov vode: triletno zalogo pitne vode za eno osebo. Kopenje v kadi zahteva povprečno do 250 litrov vode.

Vsakič, ko v stranišču potegnemo vodo, se okrog 20 litrov čiste vode v hipu spremeni v umazano. Mi pa jo včasih potegnemo kar za brezveze. Vsaj 20 % kotličkov pušča, ne da bi za to vedeli. V enem letu skozi tak kotliček steče v nič okrog 90.000 litrov vode. S toliko vode bi se lahko vse leto kopali po trikrat na dan. V stranišču porabimo več pitne vode kot kjerkoli drugje v hiši ali stanovanju, vendar bi ravno tam lahko veliko privarčevali:

- s kako drugo vrste vode, na primer deževnico;
- z varčnim pralnim strojem, ki porabi vsaj za polovico manj vode kot običajni;
- s t. i. suhim straniščem, za katerega ne potrebujemo skoraj nič vode; pa še uporabno gnojilo lahko uporabimo.

Za kuhanje testenin porabimo dva litra vode, za pomivanje lonca, v katerem smo jih kuhali, pa je porabimo štiri litre. V kuhinji pri ročnem pomivanju posode za tri- do štiričlansko družino porabimo od 30 do 140 litrov vode (če pustimo vodo teči ves čas) in od 1,4 do 6,5 kWh energije - pomivalni stroj porabi za enako delo od 18 do 27 litrov vode in od 1,4 do 1,8 kWh energije. Medtem ko čakamo, da bo iz pipe pritekla hladna voda, bi lahko napolnili šest dvolitrskih steklenic. Steklenica vode v hladilniku je preprostejša rešitev.

Voda je življenjsko potrebna dobrina. Celotna biosfera temelji na tej preprosti kemijski spojini. Tudi v gospodarstvu igra voda nadvse pomembno vlogo, saj je neobhodna dobrina, industrijska surovina, prenašalka energije in celo energetski vir, lahko je transportno sredstvo. To povzroča kvalitativne in kvantitativne spremembe v oskrbi z vodo, ki pa ima svoje vplive na družbo, na način gospodarjenja in na človeka samega.

Viri onesnaževanja:

- 1) Odplake (so škodljive anorganske in organske snovi, ki jih redno ali občasno spuščamo v vodo).
- 2) Hladilne vode (uporabljajo se pri nekaterih industrijskih obratih in jedrskih elektrarnah).

Kakovost tekočih voda in jezer se v Sloveniji poslabšuje zaradi industrijskih in komunalnih odplak. Posredno jih onesnažuje tudi kmetijstvo s škodljivimi snovmi npr. gnojila, pesticidi,...

Glede onesnaženosti tekočih voda razlikujemo štiri osnovne kakovostne razrede:

- I. Čista pitna voda
- II. Delno onesnažena voda
- III. Onesnažena voda
- IV. Popolnoma onesnažena voda

Večina večjih in pomembnejših rek je v II. In III. kakovostnem razredu (razen Soče in Savinje). Na Primorskem in Pomurju imajo težave z oskrbo.

Onesnaženost jezer:

- 1) Najbolj onesnaženo je Blejsko jezero zaradi slabega pretoka in onesnaževanj
- 2) (neurejena kanalizacija ter kmetijstvo z umetnimi gnojili).
- 3) Zdravili so ga z umetnim dotokom sveže, kisika polne vode
- 4) Stanje se je v zadnjih letih izboljšalo zaradi urejanja kanalizacije.
- 5) Med enajstimi jezери v TNP so popolnoma čista še 3.

Onesnaževanje podzemeljskih voda:

- 1) Velik problem je onesnaževanje podzemeljskih kraških voda.
- 2) Kraška podzemeljska voda je nepredvidljiva in ranljiva za onesnaževanje, saj v podzemlju spremeni tok in nepričakovano presahne. Ranljiva je iz treh razlogov:

s površja zelo hitro odteče v notranjost in se onesnaženost s površja bliskovito razširi, meje med porečji niso jasne, zato onesnaževanje na krasu uniči izvir na drugem, nepričakovanem koncu pokrajine.

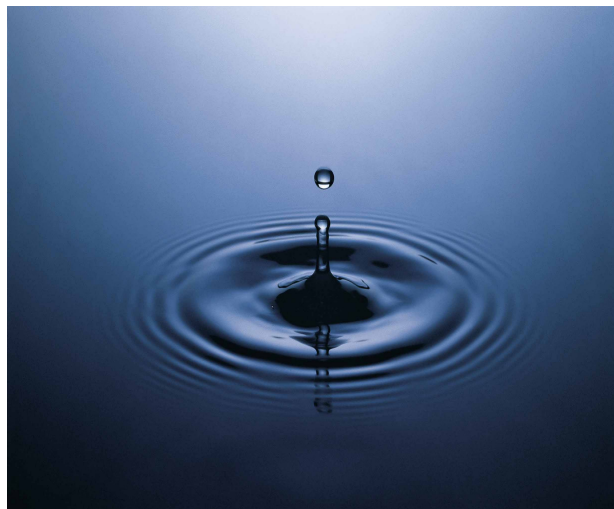
3) V kraškem podzemlju se voda čisti počasneje.

Danes je med vodnimi polutanti veliko kemikalij: gnojila, pesticidi s kmetijskih površin, raztopljeni topila in detergenti iz gospodinjstev in industrije. V slovensko morje pritekajo komunalne odplake, še večji onesnaževalec pa so industrijske odplake, ki jih prinašajo reke iz Padske nižine.

2.1.3. Življenje brez vode

Življenje brez vode si človek sploh ne more predstavljati. V Sloveniji imamo številne vodne vire.

Voda ima zelo velik pomen pri gospodinjstvu, industriji, higieni. Brez nje ne bi bilo sploh življenja. Voda predstavlja življenje vseh bitij na zemlji. Človek brez vode preživi komaj en teden, kaj šele celo življenje. Brez vode človek in ostala bitja dehidrirajo. Tudi rastline in glive so odvisne od nje. Voda je tudi zdrava, bolj od vsakega soka. To pa ne pomeni, da jo moramo veliko uživati. Prekomerno uživanje povzroča zaotekle možgane, kar pomeni da lahko umremo zaradi tega.

2.1.4. Po katerih pijačah posegamo

Učenci naše šole pijejo predvsem sadne sokove. Ti so še posebej priljubljeni pri učencih nižjih razredov. V višjih razredih pijejo učenci predvsem vodo. Veliko zaužite tekočine pa predstavljajo tudi gazirane pijače. Te pijejo kljub veliki vsebnosti sladkorja in drugih, zdravju škodljivih, aditivov.

Učenci spijejo premalo tekočine. Ne zavedajo se vseh nevarnosti premalo zaužite tekočine in ne poznajo znakov dehidracije in njenih posledic.

2.2. Projekt in potek raziskave

S pomočjo projektne naloge Po katerih pijačah posegamo (2008, str.28) smo ugotovili, da sta voda in sok najbolj priljubljeni pijači.

Podatke za raziskavo smo zbrali tudi s pomočjo ankete in intervjuja. Z Anketo o vodni pipi v Dravljah (Priloga 1, str. 30) smo zbrali podatke o potrebi vodne pipe na igrišču in poizvedeli ali je voda neoporečna

V intervjuju z županom Mestna občine Ljubljana smo se pogovarjali o naših »vizijah« in mu predstavili naše dosedanje delo.

Pri zbiranju podatkov smo uporabili intervju, anketo in različne pisne vire. Povezali smo se s Turističnim društvom Lipa Dravlje. Pomagalo nam je zbiranje podatkov o virih vode v Dravljah.

Naredili smo poskus s čebulo, pri katerem smo ugotavljali kakovost vodnega vira, ki ga imamo na šolskem igrišču.

2.3. Rezultati

2.3.1. Čebulni test

Pri tem poizkusu smo hoteli ugotoviti, kateri ljubljanski vzorec vode je najbolj neoporečen. Primerjali smo vzorce vode iz vodovoda Center, iz zajetja Savlje, vodo iz izvira pri naši šoli Dravljje, vzorec iz reke Iščice, vzorec iz domačega ribnika na ljubljanskem Barju ter vzorec vode iz steklenice Zala. Za ta poizkus smo uporabili vzorce vod, čebule in epruvete.

V šest 250 ml merilnih valjev smo nalili cca. 250 ml vzorčne vode in na vrhu postavili čebulo. Pri tem poizkusu se kvaliteta vode ugotavlja z dolžino čebulnih korenin, ki smo jih zmerili dvakrat tedensko. Celoten poizkus je potekal tri tedne, in sicer od 11.11. 2008 do 2. 12. 2008. Poizkus je potekal pri sobni temperaturi, na svetlobi.

Prva fotografija predstavlja meritev čebulnih korenin po enem dnevu. Pri nobeni od čebul nismo opazili korenine:

Druga fotografija predstavlja meritev čebulnih korenin po enem tednu. Pri vseh čebulah so že pognale korenine, najdaljše so bile pri vzorcu vode iz vodovodne pipe na našem šolskem igrišču OŠ Dravljje:

Tretja predstavlja meritev čebulnih korenin po treh tednih. Pri vseh čebulah so bile korenine kar dolge, najdaljše so bile pri vzorcu vode iz vodovodne pipe na našem šolskem igrišču OŠ Dravlje.

V spodnji tabeli so prikazani rezultati meritev dolžine korenin pri posameznih vzorcih:

Preizkus s čebulo	Dnevi	Epruveta 1	Epruveta 2	Epruveta 3	Epruveta 4	Epruveta 5	Epruveta 6
		Vodovod Center	Zala	Zajetje Savlje	Izvir OŠ Dravlje	Reka Iščica	Ribnik na Lj. Barju
1.teden	torek	0	0	0	0	0	0
	petek	1 mm	0	2 mm	1 cm	5 mm	0
2.teden	torek	6,5 cm	0	5,5 cm	9 cm	7 cm	3 cm
	petek	11,5 cm	3 cm	6,5 cm	12,5 cm	9 cm	7 cm
3.teden	torek	15 cm	9 cm	8,5 cm	13,7 cm	11,5 cm	12 cm
	petek	15,5 cm	9,5 cm	9,6 cm	16 cm	13 cm	13,5 cm

Rezultati naših meritev so pokazali, da je med izbranimi vzorci najbolj kvalitetna voda ravno na šolskem igrišču OŠ Dravljje.

2.3.2. Anketa

Z anketo (str.29) smo izvedeli, da anketirance moti stalno uničevanje vodne pipe pri šolskem igrišču. Možnost posodobitve vodne pipe opisuje izjava: »Morala bi biti cela železna.«

O kakovosti vodnega izvira na šolskem igrišču priča oskrbovalec vodne pipe, g. Leo Šepec, ki je zapisal, da je voda neoporečna in predlagal postavitev železne fontane. Večina odgovorov se ujema z njegovim predlogom.

S pomočjo ankete smo tudi odkrili, da obstaja velik vir vode od 15 do 20 metrov globoko pod šolskim igriščem. Ureditev vodne pipe iz tega vira bi lahko pripomogla k povečanemu pitju kakovostne vode.

2.3.3. Intervju z županom

Sredi decembra 2008 smo se srečali tudi z županom mesta Ljubljane g. Zoranom Jankovičem. Predstavili smo mu naše dosedanje delo v Turističnem podmladku OŠ Dravljje in vizijo projekta Od vode do čebule.

Pogovorili smo se o naših opažanjih glede zanemarjenosti vodnega vira na šolskem igrišču. V razgovoru smo razvijali možne rešitve tega problema v Ljubljani. Dotaknili smo se tudi zamisli, kako bi lahko mreža šolskih podmladkov sodelovala pri izgradnji turistične podobe mesta Ljubljana. Idejo podrobneje razvijamo v delu Oblikovanje turističnega proizvoda.

Županu je bila naša zamisel všeč. Odločno nas je podprl v tem projektu, nas podučil, kako mora šola dati pobudo za pregled vode na Mestno občino Ljubljana, in da se moramo glede zunanje podobe vodne pipe obrniti na njegovega podžupana, g. Janeza Koželja, ker je odgovoren za podobo mesta Ljubljane. Če se bo voda izkazala za neoporečno, bomo lahko pridobili tudi finančna sredstva in postavili novo vodno pipo.

3. OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PROIZVODA

3.1. Predstavitev ideje

Projekt **Od vode do čebule** daje pobudo, da bi se organizirala Mreža turističnih podmladkov Mesta Ljubljane. Vodne pipe na šolskih igriščih predstavljajo možnost za prvo skupno akcijo. Zunanjo likovno-ustvarjalno podobo bi posamezni turistični podmladki oblikovali skupaj z likovnimi krožki.

Nova ureditev šolskih igrišč omogoča bolj zdravo športno udejstvovanje in organizacijo kulturno zabavnih prireditev, kot je Sončkov dan v OŠ Dravlje. Podobne prireditve podpirajo tudi druženje mladih turističnih 'podmladkarjev'.

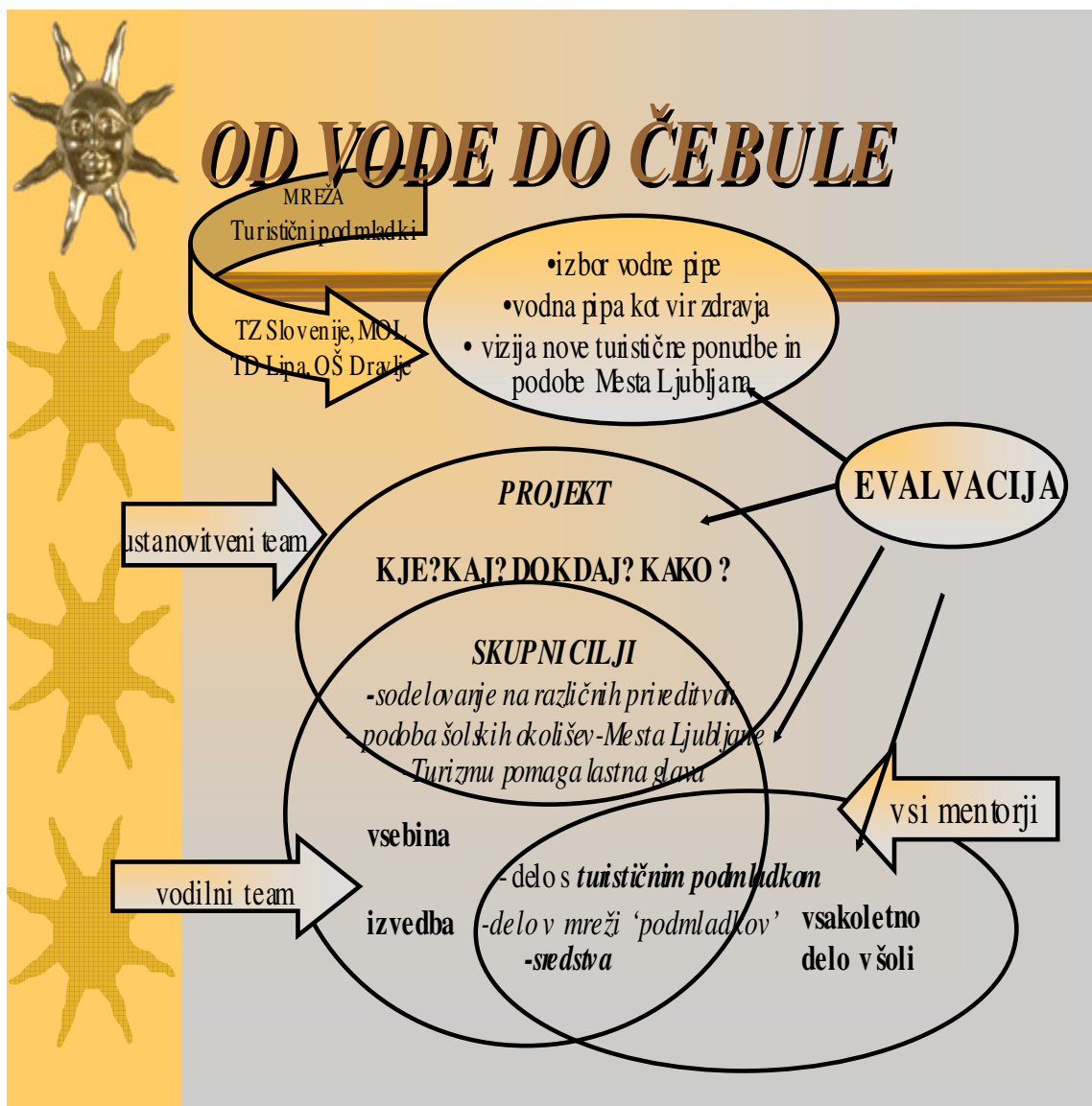
3.2. Umestitev predstavljene ideje v sedANJI prostor in čas

Rezultati raziskave odkrivajo možnosti za skupno akcijo, v katero bi se vključile vse ljubljanske osnovne šole, se povezale z likovnimi krožki, osnovale prototip vodne pipe, se povezale z Mestno občino Ljubljana in skupaj poskrbele za postavitve vodnih pip ob šolskem igrišču. V celoti bi akcijo vodila Turistična zveza Slovenije (slika 3.1, str.20).

Turistična zveza Slovenije bi lahko vodila postavitve Mreže Turističnih podmladkov, ki bi sprožila povečano aktivnost na vseh ljubljanskih šolah. Turistični podmladki bi lahko skupaj z drugimi skupinami različnih interesnih dejavnosti postavili vodne pipe na svojih šolskih igriščih.

Igriva in ustvarjalna vizija vodnih pip odkriva tudi prijazno turistično ponudbo mesta Ljubljane in razvija možnosti trženje vodnih pip kot sodobnega turističnega proizvoda:

Slika 3.1.: Model projekta Od vode do čebule - 2009

Vir: povzeto in prirejeno po Sorjan 2001, 187

3.3. Razčlenitev predstavljene ideje in oblikovanje turističnega proizvoda

Za idejo smo določili:

1) Kraj promocije:

- 23. državni festival Turizmu pomaga lastna glava v Mercatorju, 5. marec 2009 od 14.00 do 18.00 ure.

2) Kdo vse bo sodeloval:

- Turistični podmladek OŠ Dravlje, Turistično društvo Lipa Dravlje, Turistična zveza Slovenije, MOL,
- Mercator.

3) Kakšen bo sprejem gostov:

- priložnostni spominčki – kapljice in razglednice,
- propagandni letaki,
- izbira prototipa vodne pipe,
- demonstracija ugotavljanja čistoče vode s čebulo.

4) Kaj vse bomo pri tem potrebovali:

- prototipe (nabor) vodnih pip,
- glasovalni listki - številke,
- razglednice,
- obeski - kapljice,
- reklamni spot z gibom in sliko,
- pripomočki: napisi, tržnica, električni priključek, računalnik.

5) Kakšna bo promocija: reklame in oglasi na spletnih straneh šole in turističnega društva, (povabilo k sodelovanju znanega smučarskega skakalca Draveljčana Jerneja Damjana), anketa in izbor prototipa vodne pipe na tržnici in na spletnih straneh v mesecu marcu.

Samo vizijo kot projekt vodne pipe smo pripravili še podrobneje (tabela 3.1):

Tabela 3.1. Vizija Od vodne pipe do mreže vodnih pip v letu 2009

Projekt Od vode do čebule			
Organizator	Dejavnosti	Čas	Način spremljanja
OŠ Dravljje / Turistični podmladek	<p>1) Promocija vodne pipe in 'eko' vode:</p> <ul style="list-style-type: none"> • TPLG –Mercator: priprava ankete in promocijskega gradiva, <i>izbor vodne pipe</i>, degustacija in vizija. • Sončkov dan - OŠ Dravljje: organizacija športnih prireditev, predstavitev zunanjih sodelavcev, pridobitev sponzorjev in donatorjev. <p>2) Pobuda za <i>postavitev mreže turističnih podmladkov Mesta Ljubljane</i> s projektom: <i>'Od vode do čebule'</i> (<i>vodna pipa na vsako šolsko igrišče</i>)</p>	<p>5. 3. 2008</p> <p>20. 9.2008</p> <p>Začetek šolsko leto 2009/2010</p>	<p>1) Sodelovanje na srečanjih mentorjev. Srečanja mentorjev in učencev v šoli: skozi šolsko leto 2008/2009</p> <p>.</p> <p>2) Srečanje z županom Mesta Ljubljane.</p>
Turistično društvo Lipa Dravljje / Četrtna skupnost	<p>Promocija projekta vodne pipe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dan četrtni skupnosti Dravljje • Rokov sejem • Sončkov dan • Srečanje krajanov <p><i>V pripravi pridobitev potrdila o neoporečnosti vodnega vira in ureditev vodne pipe na šolskem igrišču.</i></p>	<p>28. 5. 2009</p> <p>17. 8. 2009</p> <p>20. 9. 2009</p> <p>19. 12. 2009</p>	<p>Mesečna srečanja v Dravljah:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vabila • plakat • trženje • objave na spletni strani
Turistična zveza Slovenije	<ul style="list-style-type: none"> • Obveščanje širše javnosti • <i>Vodna pipa kot tržni proizvod in suvenir</i> 	<p>Mediji</p> <p>Turistične prireditve</p>	<p>TPLG (festival)</p> <p>Pisna poročila</p> <p>Sredstva</p>
Mestna občina Ljubljana	<p>Generalni pokrovitelj in vodja vizije nove turistične ponudbe in podobe Mesta Ljubljane (<i>Vodne pipe Mesta Ljubljane</i>)</p>	<p>Turistične prireditve</p>	<p>Razpisi</p> <p>Sredstva</p>

Tako smo izoblikovali turistični projekt Od vode do čebule.

3.4. Predstavitev plana izvedbe predstavljene ideje – trženje

Podrobneje predstavljamo predstavitev projekta Od vode do čebule na 23. državnem festivalu Turizmu pomaga lastna glava (tabela 3.2.):

3.2. Tabela Plan izvedbe predstavljene ideje – trženje

KDO?	KAJ DELA?	SPREMLJANJE?
Team 'raziskovalci' (v okviru projektne naloge)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pripravijo in uporabijo oglasne plakate in vabila, izvedejo anketo med obiskovalci tržnice. 2. Objavijo oglas in vabilo za tržnico na spletni strani šole in TD Lipa Dravlje. 3. Pripravijo prototipe vodnih pip. 4. Pripravijo možnost reklamiranja projekta s pomočjo znane osebnosti. 	Ustanovitveni team, mentorji in sestavljen team iz vodij vseh teamov učencev: <ul style="list-style-type: none"> - srečanja v šoli, - spletna stran, - v Mercatorju.
Team 'eko' voda	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pripravijo predstavitev poskusa kakovosti vode 'od vode do čebule'. 	Mentor in vodja nalog: <ul style="list-style-type: none"> - srečanja v šoli, - v Mercatorju.
Team 'reklamni spot'	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pripravijo video spot – power point za internet. 2. Pripravijo spot 'gib- telo' za tržnico. 	Mentor in vodja nalog: <ul style="list-style-type: none"> - srečanja v šoli, - v Mercatorju.
Team 'promocija'	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pripravijo promocijo v Mercatorju: <ul style="list-style-type: none"> • oblikovanje zunanje podobe tržnice, teamov in promocijskega gradiva, • izbor prototipa vodne pipe med promocijo. 2. Pripravijo promocijo Moje mesto Ljubljana: <ul style="list-style-type: none"> • plakat z vizijo nove zunanje podobe vodnih pip po mestu, • vizija trženja vodnih pip kot suvenirjev, ponudba za organizacijo in izvedbo nove podobe tako šolskih okolišev kot mesta v dogovoru z MOL-om. 3. Pridobijo sponzorja za nagradni izlet. 	Ustanovitveni team, mentorji in vodja teama: <ul style="list-style-type: none"> - srečanja v šoli, - v društvu, - v Mercatorju, - na MOL-u, - sestankih TPLG.

S tabelo podrobneje predstavljamo promocijo vodne pipe in z njo vode - vira športa - vira zdravja in možnosti razvoja nove za turiste bolj privlačne zunanje podobe mesta Ljubljane. Projekt Od vode do čebule postavlja vodne pipe ne le na šolsko igrišče OŠ Dravlje temveč tudi na šolska igrišča ostalih šol. Hkrati ponuja z igrivo in ustvarjalno

podobo vodnih pip nov izziv v prihodnosti, ker odkriva prijazno turistično ponudbo mesta Ljubljane in razvija možnosti za trženje vodnih pip kot sodobnega turističnega proizvoda (slika 3.2.), odpira pa tudi možnosti razvoja nove podobe mesta Ljubljane s pomočjo naših mladih raziskovalcev, ki so vključeni v turističnih podmladkov.

Slika 3.2. Prototipi vodnih pip

Glasovalna številka 1

Glasovalna številka 2

Glasovalna številka 3

Glasovalna številka 4

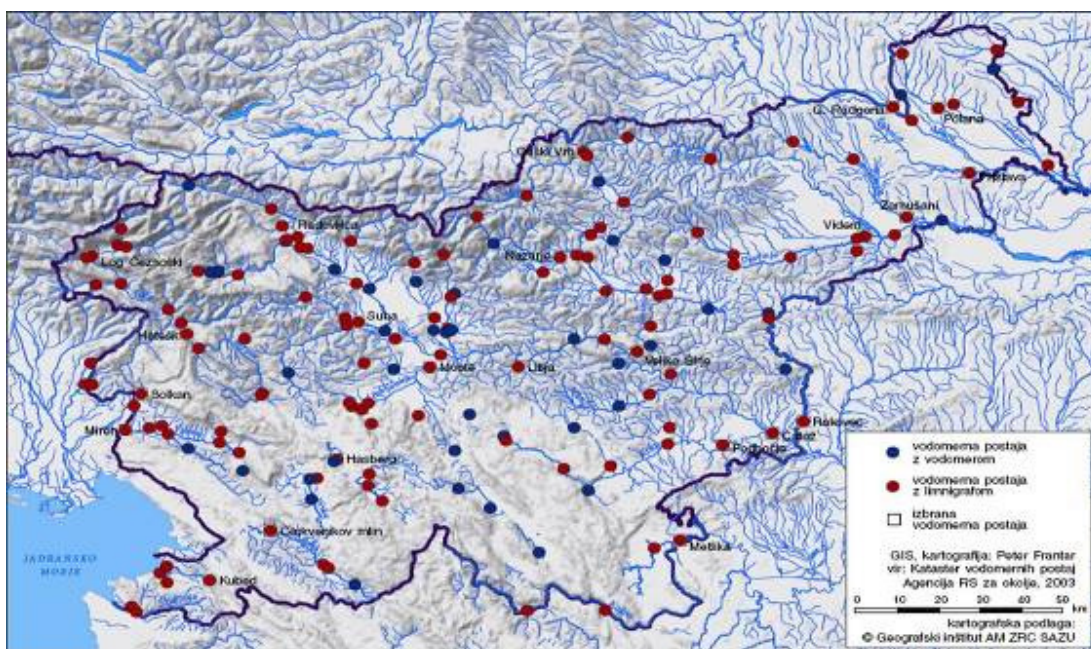

Turistični podmladek OŠ Dravlje bo organiziral promoviranje vizije projekta Od vode do čebule v prihodnje na turističnih prireditvah v Dravljah pod okriljem ali Turističnega društva Lipa Dravlje ali OŠ Dravlje in sponzorstvom: Mestne četrti, Mol-a Ljubljane.

4. SKLEPNI DEL

S turistično projektno nalogo smo razmišljali, kakšen izziv za prihodnost predstavljajo vodni viri v Sloveniji. Danes so številni že zelo onesnaženi (slika 4.1.):

Slika 4.1. Kakovost vodnih virov

Učenci naše šole v glavnem za potešitev žeje pijejo predvsem vodo. S poizkusom s čebulo smo odkrili, da tudi v Ljubljani ni več povsod enake kakovosti. Vodni vir na našem šolskem igrišču ima še pitno vodo. Učenci imamo torej dobre možnosti za primerno športno udejstvovanje. Vodno pipo pa bi lahko s pomočjo Mestne občine Ljubljana tudi primerno uredili.

Naša pobuda, da bi s pomočjo Turistične zveze Slovenije in Mestne občine Ljubljana izpeljali skupno akcijo, postavitve vodnih pip na vsa šolska dvorišča, bi omogočila postavitvev le-teh na preostalih šolskih igriščih. Tako bi poskrbeli za zdravo rekreiranje učencev, s samo lično podobo vodnih pip pa bi lahko ponudili tudi turistu bolj prijazno in zanimivo ponudbo osvežitve v vročih dneh.

Podpora širše skupnosti, Mestne občine Ljubljana in Turističnega društva Lipa Dravlje, nas je prepričala, da ljudem na odgovornih mestih ni vseeno za učence, niti za njihovo zdravje. Skupaj lahko poskrbimo za še bolj zdravo rekreiranje učencev v

ljubjanskih šolah. Sama postavitve vodnih pip predstavlja izziv za prihodnosti in možnost za še bolj turistu prijazno podobo našega glavnega mesta.

Lep pozdrav iz Dravelj - Ljubljana

Lep pozdrav iz Dravelj - Ljubljana

LITERATURA IN VIRI:

Ribič J., Ribič V., Stušek J. (2008). Po katerih pijačah posegamo. V: Glaser, J.(ur.), Projektna naloga. Ljubljana: OŠ Dravlje.

Sorjan, V. in Štritof J. (2001). Pot do učinkovitega branja. V Zbornik bralnega društva Ljubljana, str.186-191. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

Sorjan, V. (2006). Vodenje sprememb skozi odziv učiteljev (Študija primera slovenske osnovne šole). Msc. Manchester: Manchester Metropolitan University.

Turistični podmladek OŠ Dravlje. (2007). Sončevi mostovi. (Sonček nas združuje rad.) V: Sorjan, V.(ur.), Raziskovalna naloga. Ljubljana: OŠ Dravlje.

Turistični podmladek OŠ Dravlje. (2008). Kruh - zaklad Slovenije (Od zrna do mize). V: Sorjan, V.(ur.), Turistično-raziskovalna naloga. Ljubljana: OŠ Dravlje.

Viri na internetu:

- 1) <http://www.tosemjaz.net/> ; <http://www.zzv-ms.si/> ;
- 2) [//www.ljubljana.si/si/mescani/okolje/stanje/kakovost_povrsinskih_vodotokov/default.html//](http://www.ljubljana.si/si/mescani/okolje/stanje/kakovost_povrsinskih_vodotokov/default.html//):
 - Vodnik – zbirka namigov za neškodljivo življenje (MOP 2005)
 - Vzemite manj, imejte več (MOP 2005)
 - AURE, Obnovljivi viri energije 5/03
 - Wikipedija, prosta enciklopedija

Izdelal: Denis Mahmutović

Priloga:
ANKETA

Kaj menite o urejenosti šolskega igrišča?

Kaj bi po vašem mnenju morali še urediti?

Ali je voda, ki se uporablja na šolskem igrišču, po vašem mnenju neoporečna?

Kako bi ta izvor vode po svoje uredili?

Kdo je po vašem mnenju to dolžan urediti?

Ali se krajevna skupnost Dravlje aktivno vključuje v urejevanje svojega okoliša, vključno z okolico šole? Če ne, zakaj?

OD VODE DO ČEBULE

Vodna pipa

na vsako šolsko igrišče

WWW.OSDRAVLJE.SI

